

Grans Concerts Vic 24-25

Amb el mecenatge de la
INSTITUCIÓ PUIG-PORRET

**TON KOOPMAN &
FRANZ SCHUBERT
FILHARMONIA**

L'Atlàntida
Centre
d'Arts
Escèniques
d'Osona

www.latlantidavic.cat

**TON KOOPMAN
& FRANZ SCHUBERT FILHARMONIA**

Concerts per a violí de Bach i la "Júpiter" de Mozart

Divendres, 28 de març de 2025

A les 20 h - Sala 1 Ramon Montanyà

Durada: 1 h 50 min (pausa inclosa)

Alexandra Soumm, violí
Franz Schubert Filharmonia
Ton Koopman, director

J.S. Bach (1685 - 1750):

Suite orquestral núm. 3, BWV 1068

Concert per a violí i orquestra núm. 2, BWV 1042

Concert per a violí i orquestra en sol menor, BWV 1056R

(pausa)

W.A. Mozart (1756 - 1791):

Simfonia núm. 41, KV 551 "Júpiter"

Si conteniu els estossecs amb un mocador, contribuïreu
a reduir-ne notablement la intensitat del soroll.

Gràcies!

El ball explica la música barroca de principi a fi. Els aristòcrates europeus l'utilitzen com a forma d'entreteniment i relació social, i en gaudeixen a l'escenari en òperes i ballets. Arreu prolifera el *maître à danser* ensenyant passos d'*Allemande*, *Courante*, *Sarabande*, *Gigue*... I minuet, és clar! La dansa forma part dels gustos dels compositors i fins i tot de la música vocal o litúrgica. La forma per excel·lència: la suite o *partita*, un conjunt de danses contrastades pel compàs i el tempo que a Alemanya anomenen «obertura» si comença amb una obertura d'òpera «a la francesa», amb el característic ritme puntejat i una estructura definida (entrada solemne – secció fugada ràpida – recapitulació).

J. S. Bach escriu desenes de suites per a un sol instrument i, en canvi, només li atribuïm quatre obertures «orquestrals», un nombre irrisori, si tenim en compte que alguns coetanis n'escriuen al votant d'un centenar (Telemann, Graupner o Fasch, entre d'altres), i encara poc confirmat. La *Suite núm. 3* (aproximadament del 1730), reconeguda per la sumptuositat de les trompetes, oboès i timbales, ens arriba de Bach només amb la veu del violí i el baix continu —la resta d'instruments són afegits pel seu fill, C. P. E. Bach, i per un alumne, J. L. Krebs— i indicis que s'hauria interpretat amb un sol primer violí (ell mateix?) en els concerts del Collegium Musicum al Cafè Zimmerman. Les tres obertures restants testimonien també un origen de mínims. Si bé les raons d'espai o d'efectius ho justificarien, preguntem-nos si Bach, alumne d'alumne de Lully i practicant de l'obertura francesa, no anhela una expressió estilística més «solística», ell que aconsegueix els màxims aplaudiments en les innovadores galanteries: la *Badinerie* de l'Obertura n. 2, la *Réjouissance* de l'Obertura n. 4 o la famosa ària en Re M...

Un gènere molt estimat de Bach és, sens dubte, el concert a solo «a l'estil vivaldià», que contribueix amb la seva ploma a importar a Alemanya ja des de 1714, mentre es formava a Weimar. Els dos concerts per a violí que avui sentirem responen a aquest cànon de bellesa: un solista confrontat amb l'orquestra pintant en tons diferents per provocar-nos afectes diversos al llarg de tres moviments (ràpid-lent-ràpid). Una fórmula encara vigent i ja internacional quan Bach l'experimenta amb el Collegium Musicum, però que ell adapta a la pròpia concepció de l'elaboració i la invenció, utilitzant l'ària da capo per al lluïment, dilatats ostinatos com a suport per a l'embelliment melòdic als moviments lents (preparats per sentir-hi el romanticisme?) i finals desacostumats en forma rondó (estrofa i tornada) que ens tornen a portar a la dansa.

La falta de partitures autògrafes d'aquests concerts ens obliga a consultar les transcripcions de Bach per a clave (*BWV 1054* i *BWV 1056*), on, salvant les diferències harmòniques i expressives amb el violí, l'aspecte combatiu del concertato esdevé d'una gran modernitat aplicat al clave. I si la transcripció és una pràctica habitual per Bach, també ho és el préstec musical: el bellíssim adagio del concert en sol menor, si us ha agradat, el podreu sentir a la cantata de Bach *Ich steh mit einem Fuss im Grabe BWV 156* i, en la idea original, al *Concert per a flauta en sol M TWV 51:G2TWV* de G. Ph. Telemann.

La tradició contrapuntística barroca i el dramatisme operístic conflueixen en l'última simfonia mozartiana, concebuda com la culminació d'una trilogia (39, 40 i 41) i coneguda com a *Júpiter*, el déu més gran. Partint de la forma clàssica, Mozart s'hi mostra teatral ja des dels primers acords, contrastant tocs contundents i silencis abruptes amb la comicitat d'una ària bufa (*Un bacio di mano K. 541*), cantilenes lluminoses i moments obscurs o erràtics, entreteixits amb una mestria i proporcions dignes d'estudi ja al s. XVIII. Però si aquesta simfonia constitueix el veritable testament de Mozart, és sobretot pel seu darrer moviment, una gran fuga (cinc temes) generada a partir del motiu inicial de

quatre notes (do-re-fa-mi) derivat de l'himne gregorià *Lucis Creator optime* (inspiració de molts compositors, li havia servit pel *Credo de la Missa en fa M K. 192*); per si fos poc, Mozart desenvolupa aquesta fuga dins l'estructura de la sonata clàssica, un *tour de force* per casar allò antic i allò nou que, gràcies al seu estil personal, supera qualsevol academicisme. I és que, si parlem de Bach i Mozart, l'estil és l'home mateix.

Núria Ayats, musicòloga i professora de violí

ALEXANDRA SOUMM, VIOLÍ

Nascuda a Moscou, Alexandra Soumm va començar a aprendre el violí amb el seu pare als cinc anys i va fer el seu primer concert dos anys després. Més tard, es va traslladar a Viena per estudiar amb el reconegut pedagog Boris Kuschnir i va guanyar el Concurs d'Eurovisió el 2004. Més endavant, va fundar l'organització sense ànim de lucre Esperanz'Arts el 2012, amb seu a París. El gener de 2013, Alexandra va ser nomenada padrina del recentment establert El Sistema a França.

Recentment ha debutat amb l'Orquestra Simfònica de Lahti, el Mitteldeutscher Rundfunk i la Fort Worth Symphony, a més de fer una gira amb la Philharmonie der animato Stiftung per Bratislava, Budapest, Berlín, Viena i Praga. A la primavera, torna a la Simfonia de Detroit per treballar amb Carlos Miguel Prieto i la Simfònica de Bournemouth amb James Gaffigan.

Alexandra ha actuat amb orquestres líders de tot el món, com la Royal Philharmonic i les Filharmòniques de la BBC, Londres i Nacional hongaresa, així com les simfòniques de Baltimore, Galícia, RTÉ Nacional, Danish Nacional, Trondheim, NHK, Tokyo Metropolitan, Tòquio i Múnic. Ha treballat amb destacats directors com Eva Ollikainen, i ha actuat amb la Filharmònica de Los Angeles al Hollywood Bowls amb Leonard Slatkin i sota la batuta de Mirga Gražinytė-Tyla.

El 2008 va enregistrar el seu primer concert amb Bruch i Paganini, publicat al segell Claves. *Le Monde de la Musique* va descriure la seva interpretació com una "mostra d'una personalitat apassionada i lírica". El seu segon disc es va publicar el 2010 amb les *Sonates per a violí* de Grieg.

TON KOOPMAN, DIRECTOR

Nascut a Zwolle (Països Baixos), Ton Koopman va tenir una educació clàssica i va estudiar orgue, clavecí i musicologia a Amsterdam. Va rebre el Premi d'Excel·lència pels dos instruments. Atret naturalment pels instruments històrics i fascinat per l'estil interpretatiu filològic, Koopman va concentrar els seus estudis en la música barroca, amb especial atenció a J. S. Bach i D. Buxtehude, i aviat es va convertir en una figura destacada del moviment de la "interpretació històrica informada".

Com a organista i clavecinista, Ton Koopman ha actuat a les sales de concerts més prestigioses del món i ha tocat els instruments històrics més bells d'Europa. Als 25 anys va crear la seva primera orquestra barroca; el 1979, va fundar l'Orquestra Barroca d'Amsterdam, seguida el 1992 per l'Amsterdam Baroque Choir. Combinat com a Amsterdam Baroque Orchestra & Choir, el conjunt aviat va guanyar fama mundial. Amb un repertori que va des del primer barroc fins als últims clàssics, han actuat al Concertgebouw d'Amsterdam, Théâtre des Champs-Élysées i Salle Pleyel de París, Barbican i Royal Albert Hall de Londres, Musikverein i Konzerthaus de Viena, Philharmonie de Berlín, Lincoln Center i Carnegie Hall de Nova York, i Suntory Hall de Tòquio, entre d'altres.

Aquests últims anys, Ton Koopman ha estat treballat com a director convidat amb les orquestres més prestigioses d'Europa, els Estats Units i Japó.

Ton Koopman ha gravat més de 400 CD i LP per a Erato, Teldec, Sony, Deutsche Grammophon i Philips. L'any 2003 va fundar el seu segell Antoine Marchand, un subsegell de Challenge Classics.

Entre els projectes més ambiciosos de Ton Koopman hi ha l'enregistrament de les cantates completes de Bach, una empresa massiva per la qual ha estat guardonat amb el Deutsche Schallplattenpreis Echo Klassik, el premi BBC i el premi Hector Berlioz, i ha estat nominat al premi Grammy (EUA) i al premi Gramophone (Regne Unit). A més de les obres de Bach, Koopman ha estat durant molt de temps un defensor de la música del predecessor de Bach, Dieterich Buxtehude, i després de la finalització del projecte de Bach, es va embarcar en l'enregistrament de la Buxtehude-Opera Omnia; l'edició consta de 30 CD.

Ton Koopman és president de la International Dieterich Buxtehude Society. Va ser guardonat amb la medalla Bach de la ciutat de Leipzig (2006), el premi Buxtehude de la ciutat de Lübeck (2012), el premi Bach de la Royal Academy of Music de Londres (2014) i el prestigiós premi Edison Classical Award (2017).

Des del 2019 és president de l'Arxiu Bach de Leipzig. Ton Koopman és professor emèrit a la Universitat de Leiden i al Conservatori de Den Haag, membre honorari de la Royal Academy of Music de Londres, doctor honoris causa a Linz i Lübeck i director artístic del Festival Itinéraire Baroque.

FRANZ SCHUBERT FILHARMONIA

La Franz Schubert Filharmonia ha gaudit des dels seus inicis d'una gran rebuda per part del públic, tant per la seva qualitat artística com per la rellevància dels seus programes.

Formada per una nova generació dels millors músics del país que actuen sota la inspirada direcció de Tomàs Grau, director musical i director artístic des dels inicis, la formació ha col·laborat amb solistes com Anne-Sophie Mutter, Maria João Pires, Joshua Bell, Mischa Maisky, Maxim Vengerov, Midori, Ivo Pogorelich, Patricia Kopatchinskaja, Rudolf Buchbinder, Elisabeth Leonskaja, Stephen Kovacevich, Gautier Capuçon, Seong-Jin Cho, Anna Fedorova, Sabine Meyer, Steven Isserlis, Ermonela Jaho, Roberto Alagna, Mark Padmore, Alice Sara Ott, Paul Lewis, Alexei Volodin, Javier Perianes, Ainhoa Arteta, Leticia Moreno, Pablo Ferrández, Judith Jáuregui o Iván Martín.

La Franz Schubert Filharmonia ha treballat també amb directors com Christoph Eschenbach, Krzysztof Urbanski, Josep Pons, Rinaldo Alessandrini, Antoni Ros Marbà, Gábor Takács-Nagy, Salvador Mas, Pablo González, Edmon Colomer, Paul Agnew, Guillermo García Calvo, Thomas Rösner, Virginia Martínez, Jordi Mora, Josep Caballé Domenech, Marzio Conti i Salvador Brotons, entre d'altres.

Ha actuat en sales com el Carnegie Hall de Nova York, el Palau de la Música Catalana, el Gran Teatre del Liceu, l'Auditori de Barcelona, l'Auditorio Nacional de Música de Madrid, l'Auditorio de Saragossa, el Palacio Euskalduna de Bilbao i el Palau de les Arts de València, i ha realitzat gires de concerts als Estats Units, Alemanya, Suïssa i la República Txeca.

La Franz Schubert Filharmonia desplega les seves temporades d'abonament a Barcelona, Tarragona i Lleida, i té l'honor de ser, des de l'any 2009, l'orquestra resident del Vendrell, vila natal del mestre Pau Casals.

L'activitat discogràfica de la formació compta amb diversos discos, entre els quals podem destacar Alba Eterna, òpera del compositor Albert Guinovart, produïda pel segell Sony Classical, i Die Romantische Seele amb la pianista Judith Jáuregui, produït pel segell ARS Produktion (guanyador dels International Classical Music Awards) i nominat als premis Opus Klassik.

Propers espectacles

16.05.25

LOS QUE ESTAU AMB LO FRONT NÚVOL, LOS QUE TENIU LO COR TRIST

Amb textos de Verdaguer creada per Roger Vila

DIVENDRES 16 DE MAIG

A les 20 h

Preu: 10 € - 24 €

29.05.25

EL AMOR BRUJO DE FALLA AMB RITA PAYÉS

Acompanyada de la violinista Elena Rey i la Camerata del Penedès

DIJOUS 29 DE MAIG

A les 20 h

Preu: 10 € - 24 €

01.06.25

TIRANT LO BLANC, D'ANTONI ROS-MARBÀ I NÚRIA ALBÓ

Una cantata històrica dirigida pel mateix compositor

DIUMENGE 1 DE JUNY

A les 18 h

Preu: 18 €

Informació i venda d'entrades

www.latlantidavic.cat

(estalviaràs 1 € per entrada si ets Padrí o Amic)

Taquilles de L'Atlàntida

De dimecres a divendres de 15.30 h a 19.30 h

Dissabtes de 10 h a 13 h

Una hora abans de cada espectacle

Organitza

L'Atlàntida
Centre
d'Arts
Escèniques
d'Osona

Amb el mecenatge

Ajuntament de Vic

Vic,
ciutat a la
mesura humana

Patrocina

INSTITUCIÓ PUIG - PORRET

FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA

LA VANGUARDIA

Amb el suport

**Diputació
Barcelona**

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Col·laboradors

Cat **M**úsica

**REVISIA
MUSICAL
CATALANA**